

Brief aan de Vereniging van Nederlandse Gemeenten (VNG)

Betreft: inzet POK-middelen ter realisatie van Landelijke dekking sociaal raadsliedenwerk

Geachte mevrouw Hoogstrate en geachte meneer Bakker,

De toegang tot onafhankelijke, deskundige ondersteuning voor inwoners is ongelijk verdeeld in Nederland. Dit komt bijvoorbeeld doordat het sociaal raadsliedenwerk – een bewezen en laagdrempelige vorm van eerstelijns rechtshulp en inkomensondersteuning – nog niet overal structureel beschikbaar is. Lilian Marijnissen heeft, als kwartiermaker landelijk dekkend netwerk sociaaljuridische en financiële hulp, de leden van de gemeenteraden in haar brief van 3 april 2026 hierop gewezen (deze brief vindt u in de bijlage). Ze beschrijft nadrukkelijk: “sociaaljuridische en financiële hulp moet voor iedereen kosteloos beschikbaar en makkelijk toegankelijk zijn”.

Vanuit Sociaal Werk Nederland, de brancheorganisatie voor sociaalwerkorganisaties, vragen wij u gemeenten te attenderen op landelijke dekking van sociaal raadsliedenwerk, als essentieel onderdeel van het gemeentelijk sociaal domein en als pijler onder bestaanszekerheid (meer informatie hierover vindt u in de bijlage).

POK-middelen: van tijdelijk naar structureel

Belangrijk onderdeel van deze realisatie van deze landelijke dekking zijn de zogenoemde POK-middelen (naar aanleiding van de Parlementaire Ondervragingscommissie Kinderopvangtoeslag). Deze middelen zijn beschikbaar gesteld om de menselijke maat te versterken en inwoners beter te ondersteunen bij complexe problemen. In de praktijk zien wij dat deze middelen niet altijd worden ingezet als structurele versterking van de sociaaljuridische ondersteuning.

Op dit moment worden de POK-middelen geëvalueerd. Het is van belang dat deze middelen structureel beschikbaar blijven voor onafhankelijke sociaaljuridische ondersteuning in de eerste lijn voor de effectiviteit en toegankelijkheid van sociaal raadsliedenwerk. Het voorkomt bovendien versnippering en draagt bij aan duurzame borging van deze noodzakelijke dienstverlening.

We doen een beroep op de VNG om aan gemeenten helder uit te leggen, wat de bedoeling en werking van de POK-middelen is, zoals zodat zij deze gericht en in lijn met de oorspronkelijke doelstelling inzetten.

Investeren in sociaal raadslieden ter voorkoming van hoge kosten

Sociaal raadslieden ondersteunen inwoners bij vragen en problemen op het gebied van bestaanszekerheid, zoals inkomensvoorzieningen, toeslagen, arbeid, schulden en juridische procedures. Zij werken preventief, onafhankelijk en dichtbij de inwoner. Door tijdige signalering en interventie worden problemen niet alleen opgelost, maar ook voorkomen. De inzet van sociaalraadslieden vergroot het vertrouwen in de (lokale) overheid en voorkomt schulden, uithuiszettingen en langdurige zorgtrajecten. Dat scheelt persoonlijk leed, maar ook forse kosten voor de gemeente. Een investering in

sociaal raadslieden betaalt zich daarom altijd dubbel en dwars terug: in bestaanszekerheid én in structurele maatschappelijke besparingen.

Door sociaal raadsliedenwerk landelijk beschikbaar te maken, investeren gemeenten niet alleen in individuele ondersteuning, maar ook in een veerkrachtiger samenleving. Het voorkomt dat problemen escaleren en draagt bij aan kansengelijkheid, vertrouwen in de overheid en sociale stabiliteit.

Oproep aan de VNG

Wij vragen de VNG om richting gemeenten:

- sociaal raadsliedenwerk actief te positioneren als essentieel onderdeel van gemeentelijk beleid voor bestaanszekerheid;
- het gesprek met het Rijk te voeren over structurele financiering en landelijke dekking, inclusief de inzet van POK-middelen;
- gemeenten te ondersteunen met kaders, goede voorbeelden en gezamenlijke standaarden. Hier kunnen wij een faciliterende rol in spelen.

Samen kunnen we ervoor zorgen dat iedere inwoner, ongeacht woonplaats, toegang heeft tot deskundige ondersteuning bij vragen over inkomen, recht en bestaanszekerheid. Dat is geen luxe, maar een noodzakelijke investering in een rechtvaardige en betrouwbare overheid.

Wij gaan graag met u in overleg hoe u dit vorm zou kunnen geven en hoe wij daarbij van dienst kunnen zijn. Wij kijken uit naar uw reactie.

Met vriendelijke groet,

Cevdet Örnek

Waarnemend directeur-bestuurder

Sociaal Werk Nederland

Bijlagen:

- brief Lilian Marijnissen
- uitleg belang sociaal raadsliedenwerk en noodzakelijke landelijke dekking